

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Hozzuk be a közvetett adókat.

Makó, szept. 19.

Makóvárosnak a kor fejlődésével, közintézményeinek létesítésével a város fejlesztési törvény által szabályozott fizetésrendezéssel a terhei mind inkább szaporodnak, úgy hogy a nagyobb pénzügyi rázkódást elkerülendő, végre radikálisan kell hozzá fogni, hogy a növekedő terhek elviselhetése végett újabb jövedelmeket teremtsünk, a terhek viselését amennyire lehet, megkönnyítsük.

A városnak a meglevőkön kívül újabb jövedelmi források nyitása nem igen sikerül. Tetemesen apadtak a terhek a városi földek haszonbérbe adásával, a közjó előmozdítására szolgál és jövedelmez a téglagyára, szőlőtelepe, jelentősebb és közvetlen hasznát hajtó intézmények azonban nincsenek s nem váltak be azok a reménysek sem, melyek a *községi takarékpénztár* létesítése iránt tápláltak.

Hamarjába nem is lehet arra számítani, sem, hogy a város olyan jelentős községi alkotást teremtsen, amiből számba vehető haszon származik, mert hisz nekünk a községi vállalkozás iránt bizalom nincs, de meg nincsenek meg azok a feltételek sem, amik e tekintetben kívánatnak.

Létesítményeinknél az állami segítséget nem várhatjuk, magunkra vagyunk utalva, cselekednünk kell tehát mielőbb a közterhek könnyítése érdekében, addig amíg, — jó finánc nyelven szólva — az ugynevezett adózó alanyok szolgáltatási képessége meg nem rendül, végkép ki nem merül.

Újabb jövedelmi forrást ne keressünk, mert mint mondtuk, nem fogunk találni. Foglalkozzunk tehát azzal, hogy a terheviselést könnyítsük meg.

Erre a legalkalmasabbnak látszik a *városi közvetett adók behozatala*, amiről már régebben s nem egyszer szó volt a közgyűlésen s aminek behozatalát a legutóbbi képviselőtestületi ülésen is emlegette egyik agilis város atya.

Ma már minden fejlődött város-

ban áttértek a közvetett adózásra, mind ezt szükségessé tették a kényszerű körülmények és mivel belátták, hogy a közvetett adók viselése az egyenes jellegű községi adózásnál jóval könnyebb, lerovását az adózó nem érzi oly súlyosan, mint a községi pótdadónál, azon felül pedig a közvetett adó majdnem minden esetben biztosítható. Ennél az adónál a hátralékok nem szaporodhatnak fel olyan ilyesztő mérvben, mint nálunk a közköltés felszaporodik és ami a legfőbb, a közvetett adó igazságos is, mert azt az fizeti, az viseli, aki azt az adóterhet fogyasztja, használja vagy használta, ami után az adó előirattott.

Nálunk a közvetett adók ügye határozott indítvány formájában is megfordult a közgyűlésen, ezeket az előnyöket nem látták be és ma is haladunk a régi csapáson. Minden fedezetlen szükségletünket közköltésből fedezzük, ami, hogy mennyire helytelen dolog, semmi sem mutatja jobban, mint az, hogy százezer koronára megy a községi pótdadó hátralék, amit nem tudunk behajtani.

A nagy és fejlődött városokban, mint például a szomszédos Szeged, Arad és Hódmezővásárhelyen a községi pótdadó 50–60 százalék, itt pedig 82 százalék, bár az említett három város hasonlíthatatlanul többet nyújt a lakosainak, mint Makó,

Miért olyan kevés százaléku e több milliós költségvetéssel adminisztráló városokban a községi pótdadó? Azért, mert mindegyikben áttértek a közvetett adózásra s így biztosítják a városi igazgatással a város fejlődésével járó s egyre növekvő terhek viselését.

Ha ezek a városok is úgy csinálnának, mint mi, tudniillik a községi pótdadóval való fedezésre utalnának mindent, akkor a ropant nagy szükségletük folytán, állandóan deficitük lenne, mert a községi pótdadót ép úgy nem hajthatók be, mint nálunk és akkor vagy a fejlődés maradna hátra, vagy pedig a hátralékos községi adót kellene pótolni akként, hogy a hátralékot arra vessék ki és attól szedjék be, aki fizető képes. Amint ez nálunk előbb-utóbb be-

fog következni, ha csak nem csinálunk helyes városi adórendszert.

A közeli példák mutatják, hogy a városok pénzügyi és adóigazgatásában, mennyire helyes állapotok jöttek létre a közvetett adók behozatalával, térjünk tehát mi is át erre a már mindenütt elfogadott, kipróbált, jónak, üdvösnek tapasztalt adózási formára és meg fogjuk látni, hogy a növekedő terhek viselése könnyebb, igazságosabb lesz s e adónemek behozatalával olyanokat is bevonunk a községi adózásba, a közterhek viselésébe, akik eddig a város által a köznek nyújtott mindennemű előnyöket élvezhet ugyan, de közterhet nem fizettek, ellenszolgáltatást nem nyújtottak.

Behozható közvetett adók lennének: a *bor és hus fogyasztási adópótlék, átirási illeték* illetőleg ingatlan forgalmiadó.

Meglehetne állapítani a *helybeliek által fizetendő helypénzt*, bele lehetne hozni az értékelkedési adót, ásványvíz és szikvíz-adót, köveztvámot.

Lehetne gondoskodni arról is, hogy azok, akiknek állami adóalapjuk nincs szabályrendeletileg megállapított összegű községi adót fizessenek, a mi szintén igazságos a közterheviselés elvének megfelelő lenne és a közterheviselését könnyítené.

Volna még más közvetett adó is, azonban egyelőre nálunk elég, az említettek behozatalánál is foglalkozni s ha csak ezeknek a behozatalát rendeljük is el, be fog bizonyosodni, hogy már a legközelebbi időben a községi pótdadó százaléka a mostaninak legalább felével alább száll.

Kívánatos lenne, hogy a közvetett adózás eszméjét ismételt, határozott formában vigyék a képviselőt elé, vagy ha a polgármester a tanács ez irányban előterjesztést tesz, akkor az előterjesztéseket megértéssel, komoly megfontalással vegyék tárgyalás alá, mert Makóváros háztartásának a közönség anyagi helyzetének javítása az igazságos és könnyebben viselhető közszolgáltatás behozatalát, a fejlődés biztosabb alapját jelenti a közvetett adózásra való áttérés.

Bomlik a munkapárt.

Wenkheim gróf lemondott mandátumáról.

A kétnapos parlamenti események, amelyek félreismerhetetlen formában bizonyították be a képviselőház munkaképtelenségét, magukban a pártokban sem simulnak el hatás nélkül.

A kiállott küzdelmek kétségtelesen még jobban összekovácsolták az ellenzékét s kétségtelessé tették, hogy sikereket csak a leg-erősebb szolidaritással érhet el.

Jól informált helyről szerzett értesülésünk alapján már tegnap jelentettük, hogy a munkapárt kezében is megindult a forrongás. A Kabós Ferenc nevével kapcsolatos hírek még ellenőrizhetetlenek ugyan, de a kilésesekről szóló hírek egyre sűrűbbek lesznek. Ma reggelre az a hír terjedt el, hogy Wenkheim László gróf, aki Andrassy hive volt és csak ez év tavaszán lépett be a munkapártba, — lemondott mandátumáról. Wenkheim a kisenői kerületet képviselte.

Lukács László — panamista. Budapesti tudósítónk telefonálja: A Sas körben ma este az egyetemi hallgatók tartottak rendkívül impozáns lefolyású értekezletet. Több százan vonultak föl a terembe és zajosan abeugolták a kormányt, Tiszát és Lukácsot. Az egyetemi ifjuság előtt Déry Zoltán tartott beszédet, s a többek között az alábbi szenzációs dolgokat mondta:

— Ime, itt az önök színe előtt állítom, amit már hangoztattam, hogy Magyarország ezidőszereint kormányelnöke, Lukács László közönséges panamista. Hogy a mai többséget lopott pénzen vásárolta össze. Ezt önöknek a jövő embereinek tudniuk kell. Majd Bakonyi Samu tartott rövid beszédet az egyetemi ifjakhoz, akik, az ülés után, a munkapárt párt-helyisége felé vonultak, hogy ott tüntessenek, az utcán azonban a rendőrök széjjelverték őket.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém a m. t. vásárlóközönséget értesíteni, miszerint 15 év óta fenálló

kézmű-és nőidivatáru üzletemet

a zöldsgpiacon levő, újonnan berendezett helyiségembe **helyeztem át.** Amidőn a m. t. vevőkörömnek cégem iránt tanúsított eddigi nagyrabecsült bizalmáért köszönetet mondok, kérem ezen bizalmat részemre továbbra is fentartani. Minden igyekezetem ezután is oda fog irányulni, hogy szükségletüket szigorúan szabott áraink mellett a legelőnyösebben szerezhesék be. Üzletem vezetésében úgy, mint eddig is, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy mindenben a legjobbat és legújabbat nyújtsam. Különösen figyelmébe ajánlom m. t. vevőimnek újonnan bevezetett menyasszonyi kelengye és kész női fehérnemű raktáramat, továbbá perzsa szőnyeget, amely cikkeknél előnyös összeköttetésem révén a legmagasabb igényeket is kielégíthetem. — Tisztelettel:

Neumann Zsigmond.

Telefon-szám: 80

Justh Gyula állapota.

Javul a vezér állapota.

Justh Gyulára a mostani politikai események óriási hatással voltak. A súlyos betegségéből épülő vezérre, mint környezetében bennünket értesít, jó hatást tettek a különös bonyodalmak.

Már csak napok választanak el attól, hogy Justh Gyula, mint vezér átveszi pártja vezetését és ha majd ismét kezdetét veszi a küzdelem, az a törhetetlen vezér vezetése mellett indul meg.

Justh Gyula állapota már semmiféle aggodalomra nem ad okot, de azért a vezérnek még nagy nyugalomra van szüksége. Orvosai azt tanácsolták neki, hogy legalább még tíz napi pihenőt tartson és ez alatt az idő alatt ne fogadjon senkit. Ezen orvosi rendelkezés folytán Károlyi Mihály gróf tervezett tornyai látogatását elhalasztotta; a család pedig elhatározta, hogy Justhot ennek a hónapnak folyamán semmiesetre sem engedi fel a fővárosba.

Makóváros kisembereihez.

Jó keresethez juthatnak.

Makóváros kisembereihez szól ezen pár sor irásunk. Azokhoz a kisemberekhez akik nem restellik a jól jövedelmező, kenyérkereseti foglalkozást még akkor sem, ha az eddigelő szokatlan is volt ebben a városban.

A legutóbbi kormányrendekezés következtében lapunk elárúsítását többé nem végezhetik fiuk mint eddig. A kormány rendelete szerint újságot s más sajtóterméket ezentúl csak 18 éven felüli tisztességes egyén árúsihat.

Szükségünk van tehát megbízható tisztességes felnőtt egyénekre legyenek azok férfiak vagy nők, akik vállalkoznának arra, hogy lapunkat árúsihassák.

Lapunk árúsihása igen szép jövedelmet biztosít az elárúsihóknak. Úgyes újságelárúsihó úgy télen mint nyáron naponként igen könnyű szerrel 3-4 koronát kereshet. Emellett ez a kereset állandó úgy télen - mint nyáron.

Az újságelárúsihás nem megálló foglalkozás, sőt most, hogy csakis tisztességes megbízható emberek lehetnek azok, határozottan a legtisztességesebb foglalkozások közé tartozik.

Nagy városokban családok száza tartják fenn magukat újságelárúsihásból. Miért ne élhetne meg ebből Makón is több család?

Lapunk elárúsihása még azzal az előnnyel is jár, hogy legfőleggel délig ad foglalkozást. Úgyes embernek még addig sem. Úgyes ember délelőtt 10 óráig játszva megkereshet 3-4 sőt 5 koronát is, amellyel egész délutánja szabad s azzal foglalkozhat amivel akar.

Makóváros kisemberei szívleljék meg ezen irásunkat s aki lapunk elárúsihásával akar foglalkozni az már holnaptól kezdve jelentkezhet lapunk kiadóhivatalában a Desseffy-tér 7 szám alatt, ahol akár délelőtt, akár délután megtudhat mindentélét lapunk elárúsihására nézve.

Tüntetés a nemzet jogaiért. Véres harc a főváros utcáin. Megmozdult a főváros közönsége.

- Saját tudósítónktól. -

Budapest, szept. 19.

A képviselőházat bizonytalan időre elnapolták. A magyar politika most azokkal a hírekkel bibelődik, amelyeket avatottak és avatlatlanok terjesztenek a delegáció előkészületeiről. Beszélnek, hogy a delegáció üléseire Budapestről vezényelnek rendőrséget, akik az ott megjelenő képviselőkkel szemben a magyar képviselőházban kipróbált eszközöket fogják alkalmazni. Beszélnek, hogy a munkapárti delegátusokat a pályaudvaron az osztrák szocialisták várják s a fogadtatás előkészítésére a budapesti szociáldemokraták küldöttei Bécsbe utaznak. De hát a pályaudvari fogadtatással szemben állhatnak a munkapárti delegátusok annyi automobil, amennyit akarnak.

Beszélnek arról, hogy a magyar ügy érdekében az elenzékiek talpra állítják Bécs liberális közönségét, még a keresztényszocialistákat is, akik Tiszára neheztelnek ama lesújtó bírálat miatt, amelyben az osztrák Reischrathot részesítette. Beszélnek oly események bekövetkezéséről, amelyek nagyon hasonlítanak a képviselőházban tegnapi történt eseményekhez.

A delegáció különben e hó 21-én délelőtt 11 órakor tart előértekezletet, amelyben szervezik a delegáció osztályait és megállapítják munkarendjét. A megnyitó ülés e hó 23-án délután 4 órakor lesz. Ezen az ülésen olvassák fel a királyi üzenetet és választják meg a delegáció tisztikarát és osztályozzák a bizottságokat. A delegációk ünnepi fogadtatása a Hofburgban kedden lesz.

Valóságos tippelés indult meg a politikai eseményeket illetőleg, melynek ma eseményei a következők:

Az esti tüntetések.

A szociáldemokrata párt tegnapi tüntetése nagyon sok áldozatot követelt. Meglátszik, hogy nem a rendőrség, hanem a csendőrség dolgozott, amely nem ismeri a tréfát és kegyetlenül lép föl a tüntetőkkel szemben.

Ugy a kerületi kapitányságokra, mint a főkapitányságra sok embert állítottak elő.

Bűnügyi eljárást mindössze egy ember ellen indítottak. Ez az ember Gyorgyevits Aranyel 21 éves lakatossegéd. Gyorgyevits Aranyelnek az a bűne, hogy a Thököly-uton gázlámpákat, cégtáblákat vert le és több társával felfordított egy szenes kocsit. Társai elmenekültek, ő maga azonban a detektívek kezében maradt, akiket szintén megtámadott. Hatóság elleni erőszak és köz- és magánvagyon rongálása miatt indítottak ellene eljárást s a rendőrség még ma déiben át fogja szállítani a királyi ügyészség fogházába.

Katonaság a főváros utcáin.

A főváros képe még ma reggel sem nyerte vissza rendes képét; olyan a főváros még, mint egy megszállott város. Az utcákon, tereken mindenfelé álmos, kifáradt katonák táboroznak még reggel is, hogy

minden esetleges tüntetést még osztrákban elfojtsanak. A katonák az egész éjszakát kint töltötték az utcákon és csak ma déiben fogják felváltani őket friss legénységgel.

Szintugy álmatlanul töltötte az éjszakát a csendőrség is. Ezeknek volt a legkeményebb dolguk, mert hol bent a városban kellett dolgozni, hol pedig automobilon szállították őket a külvárosokba, ahol sokkal tovább tartott a tüntetés, mint bent a városban.

Sok a sebesült.

A tegnapi esti tüntetésnek temérdek sebesültje van: ezeknek legnagyobb része azonban nem került orvosi kezelés alá, mert a sebesült emberek a büntetéstől való félelmükben elmenekültek.

A Rókus-kórházba tizenkilenc sebesültet vittek be a mentők. Ezek közül kettőnek sérülése halálos. Ez a kettő Valacsok József és Vorberger Lajos, akik az orvosok véleménye szerint aligha épülnek föl.

Súlyosan sebehültek: Spiegel Ernő, Hajdu János rendőr, Zimmermann Sándor, Demjén Lajos, Varasányi László, Köröy István, Zehmayer József, Ábrahám Dezső, Rácz Ferenc, Grünberger Mór, Czukor Ernő, Fekete Mihály, Moller Ignác, Bederesik Vilmos, Winkler Jakab, Dobos Endre, és egy ismeretlen fiú.

Valamennyi sebesültnek kardvágástól ered a sérülése.

Állandó a harc.

A Népszava mai számában vezető helyen cikket közöl, amelyben felhívja a munkásságot a harc állandósítására. Arra buzdítja a Népszava a munkásságot, hogy ne csak Budapestben rendezzen tüntetéseket, hanem mindenfelé az országban, hogy így a katonaságot és csendőrséget mindenfelé állandóan lekötve tartsa.

Ötvenkilenc letartóztatás.

A VII. kerületi kapitányságra ötvenkilenc embert állítottak tegnap elő. Az ötvenkilenc embert fejenként 30-50 korona pénzbírságra ítélték, részint a rendőrség ellen való ellenszegülésért, részint pedig jogtalan fegyverviselésért. A délelőtt folytatott elbocsátottak.

Minden csendes újra.

Tegnap délután, mikor a szociáldemokrata párt felhívta a munkásságot a tüntető felvonulásra, a főkapitány nagyarányú óvintézkedéseket tett a főváros lakosságának vagyoni és személyi biztonságára. A főérvonalakat katonaság szállta meg, kombinált rendőr-és csendőrjáratok cirkáltak. Ma reggelre, hogy az utca rendje ismét helyreállt és a harcias hangulat ismét békés csend váltotta fel, Boda bevonta a fegyveres erőt. Átiratban értesítette a térparancsnokságot, hogy rendeljék vissza a katonaságot. Intézkedett továbbá hogy a csendőr-és rendőrjáratok vonuljanak be a laktanyába.

Budapestben tehát ismét minden csendes.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Szept. 20. Római kath. Eusztákv. Gőr. kath. Szept. 7. Szoczon p. Nap két 5 óra 44 perc, nyugszik 6 óra 1 perc kor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Változó, hűvös idő várható, hőmérséklet és elvétel csapadékkal. Sürgönyprognózis: Változó, szeles, hűvösebb. Déli hőmérséklet: 18.9 Celsius.

- Kossuth Lajos születésének évfordulója. Száztizedik évfordulója volt ma annak, hogy megszületett Kossuth Lajos. Más nemzetek, ha lett volna Kossuth Lajosuk, ujongó örömmünnepet ülnének ezen a napon. Magyarországon azonban szabadsághősöket nem ünnepelnek, hanem az évfordulón törvényt, népjogokat tipornak. Boldogtalan ország, mely eddig juthatott.

- Tanácsülés. Makóváros tanácsa ma délelőtt tartotta meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével rendes heii ülését, melyen nagyobbára utalványokat folyósítottak.

- A református egyházmegyei gyűlés. A békés bánati református egyházmegye őszi közgyűlését október nyolcadik és következő napjain a szegedi egyház székházának közgyűlési termében tartja meg Dombi Lajos esperes és Fekete Márton országos képviselő elnöklésével a makói egyház presbiteriuma ma délután foglalkozott s a közgyűlésen az egyház képviseltetésén a gondnoki kar egy néhány tagját bizta meg.

- Tisztújító közgyűlés a városnál. Pár nappal ezelőtt megtört, hogy Makóváros kimondotta, miszerint véglegesen betölti a főmérnöki és a második rendőrbiztosi állást. Ezen állások betöltéséhez szükséges tisztújító közgyűlés kitűzése iránt Galambos Ignác dr. polgármester ma kereste meg a vármegye alispáni hivatalát.

- A katonai károk felbecsülése.

Lapunk előző számában már megemlékeztünk arról, hogy Makóváros környékén kezdetét vette a katonaság által okozott károk felbecsülése. Így holnap, pénteken a „Bogárzói“ dűlőben, szombaton a „Rákosi és Igási ut“ közti tanyaföldek és „Rákosi és Igási ut közti ugarok“, „Rákosi és Királyhegyesi tanyaföldek“, Rákosi és Igási ut közti ugarokon, hétfőn a „Dáli tanya“, „Dáli ugar“ Szegedi utmenti és Lelei utmenti dűlőkben a szőlőkben és a város belterületén becslik fel a károkat. Ez alkalomból a polgármester felhívja a károsultakat, hogy a fent jelzett napokon a helyszínen lehetőleg személyesen jelenjenek meg, hogy a békés kiegyezés létrejötte esetén a részükre járó kártérítési összeget felvehessék.

- A vágóhid és az erkölcs. A földművelésügyi miniszter érdekes leíratot küldött a vármegyéhez. Elmondja ebben, hogy tudomása szerint egyes közbiztonságokon tizenegy évesnél fiatalabb gyerekek is ott tartózkodnak a vágatások alatt s bámulják a mészárosok, hentesek véres munkáját, ami pedig a zsenge korban levő gyermekek fejlődő erkölcsi érzékére káros befolyással lehet. A vágóhídi szabályrendelet különben is tiltja hogy ilyen zsenge koruak - a mészárosinasok kivételével - a vágóhídon tartózkodjanak. A mi-

niszter most föl hívja a hatóságot hogy a szabályrendelet tiltó rendelkezésének hathatósan érvényt szerezzen.

— **Beírások az ipariskolában.** Az ipariskolában a fiutanoncok szept. 19., 20. és 21. najain d. u. 4-7 óráig, a leánytanoncok pedig 21-én d. u. 2-6 óráig iratnak be (a szegedi-utcai áll. iskolákban.) Az építő (ács-, kőműves- és szobafestő) tanoncok november elején iratkozhatnak. Az iparosok ez uton figyelmeztetnek, hogy tanoncaikat a jelzett napokon irassák be, különben a legrövidebb idő alatt bejelentetnek a hatóságnál.

— **Meghívó.** A besorozandó ifjak az újársonon épülő róm. kath. templom alapja javára f. é. szeptember hó 29-én a Korona emeleti termében táncmulatságot rendeznek Purcsi Károly zenekarának közreműködésével, melyre kik tervedésből meghívót nem kapnak s arra igényt tartanak tisztelettel meghívja ezuton — a Rendezőség.

Vasárnap szept. 22-én nagy szüreti bál lesz Érdeky József vendéglőjében.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságra jelentkezett. Mészáros Gyula Banvó Lidiával. Elhaltak. Sztratyinszki Erzsébet Szlavik Györgyné 33 éves. Csávás Imre 5 napos, Gilizeo Julianna 14 napos. Szabó Mária Elek Pálné 43 éves korában.

Halálos szerencsétlenség a cséplésnél.

Véres ember-roncsok a buza között.

Halálos munkás szerencsétlenségből ad hírt németújvári tudósítónk. A halálos szerencsétlenség cséplés közben történt németújváron.

Tegnap már kora hajnalban dolgozta a munkások. Vizi József a hatalmas gabona asztag tetején állott s hosszu favillával kezében a kévéket rakosgatta oda a kazal szélére. Alant az asztag tövében pedig már bugott a befűtött cséplőgép s a gép tántogó dobja már várta a kévéfalatokat.

Alig kezdődött meg a munka, etetés közben Vizi a kévék között egy csirás-üszkös csomót pillantott meg s nehogy a férges kéve a dobra találgon kerülni, Vizi odaugrott a kazal szélére, hogy a hibás kévét a többi közül eltávolítsa. A szerencsétlen munkás e közben valahogyan megcsuszott, elvesztette az egyensúlyt s fejével lefelé zuhant az asztagtetejéről. Ráesett a cséplőgép dobjának szélére, ahonnét a következő pillanatban a jobb vállával belezuhant a dob tántogó üregébe.

Velőtrázó sikoltás szakadt föl a szerencsétlen ember ajkán, a mely tulhangozta a cséplőgép zakatolását. A gépész nyomban megállította a cséplőgépet s a munkásokkal a cséplőgép dobjának szájához kuszolt fel, melyből két csizmás láb maradt mozdulatlanul az ég felé: szegény Vizi József lábai, a teste pedig erősen bele volt szorultva a dob szűk nyílásába.

Közben megrázó eset történt. Vizi József felesége és leánya, akik akkor még mit se tudtak a szerencsétlen ember katasztrófájáról lent álltak a cséplőgép háta mögött, ott hol a kicséplő, acélos gabonaszemeket merik zsákokba.

Az asszony is, leánya is egy-egy zsákot tartottak a gép szájához. *Egyszer csak egy rettenetes összeroncsolt, cafatokká örölt, csonka, véres emberi kar hullott bele az asszony zsákjába. Férfjének, Vizi Józsefnek a karja, melyet a dob tőből leszakított s iszonyatosan öszeptéve marcangolva lökött ki a gép magából, véresre festve az acélos szürke gabonaszemeket...* A szerencsétlen asszony, rémülten sikoltott fel a szörnyű látványra amikor megtudta urának borzalmas szerencsétlenségét: ájultan zuhant végig a földön.

A munkások e közben nagy nehezen kiszabadították a szerencsétlenül járt Vizi József rettenetes összeroncsolt testét a doból. A dob vasfogai a szegény ember jobb karját tőből kitépték, a vállát teljesen összeroncsolta, azonkívül a nyakán is irtózatoss mély sebet hasított az éles fasfog. Még élt szegény Vizi József, amikor kihúzták a dob fasfogai közül, nyomban kocsira tették, hogy beszállították a németújvári közpórházba. — Hiába volt, a szerencsétlen ember a borzalmas sérülések következtében utközben meghalt.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (162)

Két fiatal szív szomorú végezte.

MÁSODIK RÉSZ.

VII

Gyűlöli önt és ha nem engedelmekedem neki, mindent megmond a férjemnek.

— Hajh! mondta Jean megsemmisülten, mennyi könyvet okoztam én már magának, édesem!...

És ime kegyetlen önzésem újabb gyötrelmet hoz a jelkére!

Ha halgatok magára, ha a fejembe nem veszem, hogy visszajőjtek kérései ellenére, megkimélhettem volna ettől a szenvedéstől!

Simonne a fejét rázta.

— Előbb utobd ugy is el kellett volna szenvednem...

Bármikor is drágán kel lakolnunk az elkövetett hibákért...

Nemcsak egy hónapra kellett volna távol maradnia, hanem örökre.

Simonne, az lehetetlen! Ne követelje tőlem, hogy lemondjak látásáról.

— Én nem követelek semmit... Csak azt mondom el önnek, menyire nyomorult vagyok és kérem, legyen szájalommal irántam... Azt akarják, hogy elhagyjam önt... Ha elutazik, én iszonyuan boldogtalan leszek, de ha marad, el vagyok veszve.

Jean lesujtva, szerellemmel és bánattal telt szemekkel nézett rá.

— Nem, jelentette ki elragadtatva.

Folyt. köv).

Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

767-1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a makói kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. I. 466/9 számú végzése következtében dr. Kiss Pál makói ügyvéd által képviselt Benák Vendel makói lakos javára 164 K. s jár. erejéig 1912. évi július hó 25-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1478 K. becsült következő ingóságok, u. m. buza, üsző, sertés és egyebek nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 501/2 számú végzése folytán hátr. 157 kor. 42 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi április hó 29. napjától járó 5 százalékos kamatai és felfüggetendő költségek erejéig Apátfalva határában 387. sz. tanyán folytatva a hatrongyosi 659. sz. tanyán leendő megtartására 1912. október hó 3 ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfogadják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Makón, 1912. évi szeptember hó 18. napján.

Kuhn János,
kir. bir. végrehajtó.

Üzlet ésházeladás.

A Sirkert-utca 486. szám alatt levő igen jó **fűszerüzlet**

nagyforgalmu dohány elárúsítással, házzal, együtt, mely egy nagy üzlethelyiség, két szoba, két konyha, egy kamra és egy legjobb karban levő főzde, üvegezett folyosó, különálló fűszin, cementgödörök (törköly számára) szépen befűtött nagy kertel együtt más vállalat miatt örökaron eladó.

Értekezhetni lehet:

Ratkay János, tulajdonossal.

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő 18 soros **vetőgép** eladó. Értekezhetni lehet a hatrongyosi tanyán 403. szám alatt, **Bencze János** tulajdonosnál.

Tánciskola megnyitás

Tisztelettel értesitem a tánc kedvelő ifjúságot, hogy ősz táncanfolyamot október 20-án megkezdem. Beiratkozni már lehet.

Tisztelettel
Érdeky József
okl. táncitanító.

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.

Félévre . . . 7 Kor.

N egyedévre . . . 3 K. 50 fill

Föld és ház eladás.

2584. számú új utcai és 2676. számú kigyó-utcai házam, a rákosi-utfélen levő egy járandóm, a kákás alatt levő egy járandóm, a belső nyomáson, a keskeny-hegynek innenső végénél levő egy járandóm örök áron eladó.

Bökönyi István 2584. sz.

Földeladás. Csókáson a néhai Pál Sándor-féle egy és fél fertály egy tagban levő szántóföld, a rajta levő tanya épületekkel együtt

örökaron szabadkézből eladó. Értekezhetni Torma József városi adótitkár.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserü

házi, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindentéle — még régi gyomorbajt is. Erősít, éltet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes ize miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számátalan haláraitbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Eladó hordók.

A közelgő szürethez jókarban levő tiszta üres hordók 50 literig minden nagyságban a **Korona-depóban** eladók. 773

Kényelmes és olcsó

bér-automobil

vidékre és bármelyik vasuti állomásra.

Gluck Samu cégnél

Makón.

Telephon-szám: 88.

Eladó vetőgép.

Egy jókarban levő Schuttelwort-féle 17 soros **vetőgép** eladó. Értekezhetni lehet **Borbás József** tulajdonosnál, Várhelyi-utca, 46. ujszám a.

SÁNDOR ZSIGMOND

»Isteni gondviselés« gyógyszertára

MAKÓN, Szegedi-utca.

„Sándor-féle Ibolya-crém.“ Főlülmulthatatlan szer az arc és kéz ápolására. Pár napi használat után a bőrt oly meglepően szépé változtatja, hogy ennek hatását mindenki csodálja. Eltávolít az arcról mindennemű pattanást, bőratkát, szeplőt, májfoltot és a bőrnek fehér és üde színt kölcsönöz. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-szappan.“ Teljesen lugmentes, semminemű maró anyagot nem tartalmaz és kitűnő illatu. Az Ibolya-crém hatását tetemesen elősegíti. Ára: 70 fill.

„Sándor-féle Ibolya-pouder.“ A legjobb és legártalmatlanabb ápoló szer. Ára: 1 kor.

„Sándor-féle Ibolya-mosdó víz.“ Ára: 1 kor.

„Sándor-féle szájjvíz.“ Meggátolja a fogak lazulását és fogkő képződést, üdítőleg hat a szájizre, eltávolítja az étel és az odvas fogak által okozott szájszagot. Ára: kis üveg 80 fill., nagyobb üveg 1 kor. 40 fill.

„Sándor-féle hajszesz.“ Kitűnő összetételénél fogva megszünteti a korpaképződést, hajhullást, megóvja a haját mindenféle betegségtől és a hajgyökereket megerősíti. Egy üveg ára 1 kor. 20 fill.

Raktáron tartom az összes gyógy- és pipere különlegességeket, különböző gyógyborokat, az összes kötszereket, betegápolási cikkeket. Francia illatszerek és az összes drogéria cikkek kaphatók.

„Cimexin“ poloskairtó, nagy üveg 2 kor., próba-üveg 60 fill., hozzávaló fecskendő 40 fill.

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellettekkel verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-Király“

országserte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Öväs: Figyeljen a pontos címre.

Király Lajos áruházában

a következő nyári árak a szezon előrehaladottsága miatt leszállított árban vásárolhatók:

Lüszter kabátok II koronától.	Schiffon	70
Mosó bluzok	Jó mosó pongyola	7
Szövet bluzok	Aljak	5
Himzett batiszt	Selyem alsók	8
Csipke	Schiffon	2.80
Himzett füzővédő		

Női ingek, háló kabátok, nadrágok, igen olcsón.

Leány lüszter ruhák! Szabott ár!

Ujdonság! Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wagner a Hangszer-Király

országserte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. szám alatt. Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Csillag-pouder 3 színben. 1 doboz 1 kor. (szarvasb.)

Szeptember elsején nyílt meg Makón a kasznárlakban

a CSILLAG DROGERIA

gyógyáru üzlet.

Kötszerek és sebészeti eszközök. Francia illatszerek az összes italokban kimérve és eredeti üvegekben. Háztartási cikkek. Szájjvízek, fogporok, fogpaszták. Hajápolási és hajfestő szerek, irrigátorok, gummi különlegességek. Színházi pirosítók és festékek.

A valódi Kölni-víz makói főraktára.

Üvegenként 1 és 2 korona.

Kölni-szappan 40 fillér.

Tea-, cognac-, rum- és likőr eszenciák és ezek készítéséhez tiszta szesz. - Fésűk, kefék, szappanok, hajtük.

Vera Violette brillantin 3 színben 30 és 60 fill.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüszter felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüszter „	I. 15. - „	Háló kabátok	1.80 „
Delén bluzok	3. - „	Női nadrágok	1. - „
Himzett „	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke „	5. - „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák „	1.70 „	Fűző védő	I. 3. - „
Paplan lepedők	5. - „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schiffon és Lüszter alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Tubarózsa-krém és Tubarózsa-hajkenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növényét legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. - Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. - Tubarózsa-szappan, 50 fillér. - Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. - Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocillia szőlőmoly és gyümölcs féreg irtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszertárában
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.